

Sygn. akt II Cgg 21/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2017r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSO Marta Kucharczyk-Gemza

Protokolant: Bogumiła Brzezinka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 listopada 2017r. w R.

sprawy z powództwa P. K., A. K.

przeciwko Spółce (...) S.A. z siedzibą w B.

o naprawienie szkód górniczych

1. zasądza od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 76.379,44zł (siedemdziesiąt sześć tysięcy trzysta siedemdziesiąt dziewięć złotych 44/100);
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 2.754 zł (dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt cztery złote) tytułem części należnych kosztów sądowych ;
4. nie obciąża powodów kosztami procesu.

SSO Marta Kucharczyk-Gemza

Sygn akt II Cgg 21/15

UZASADNIENIE

Powodowie **P. i A. K.** wnieśli o zasądzenie od pozwanej kwoty 185.271,30 zł tytułem odszkodowania za uszkodzenie budynku będącego ich własnością a położonego w R. przy ul (...). W uzasadnieniu podnieśli ,że w budynku wystąpiły uszkodzenia spowodowane ruchem zakładu górniczego pozwanej spółki. Pozwana wyraziła zgodę na naprawę części szkód w budynku do wartości robót oszacowanych na kwotę 24.969,61 zł. Zdaniem powodów w ugodzie z 23 10 2014 r pominięto znaczny zakres szkód występujący w budynku w związku z czym zlecili własną ekspertyzę biegłej R. Ż. która wyceniła łączną wartość naprawy wszystkich szkód występujących w budynku na kwotę 196.517,12 zł . Pozwana podtrzymała swoje stanowisko uznając szkody w budynku powodów jedynie do kwoty zaproponowanej w ugodzie. Powodowie dochodzą odszkodowania stanowiącego rocznicę pomiędzy kwotą wyszacowaną przez biegłą R. Ż. a kwotą odszkodowania zaproponowaną w ugodzie.

Pozwana **(...) SA w K.** wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Pozwana przyznała , że zawarła z powodami ugodę na naprawę szkód górniczych ustalając wysokość kosztów naprawy szkód na kwotę 24.969,61 zł. W treści ugody powodowie zawarli oświadczenie , że zgadzają się z zakresem szkód stwierdzonych w obiektach budowlanych jak również ze sposobem ich naprawy według ustaleń w niej zawartych. Jednocześnie w § 7 i 10 ugody powodowie zrzekli się wszelkich dalszych roszczeń w związku ze szkodą opisaną w ugodzie , a

wszelkie ewentualne zmiany zapisów umowy uzależnili od pisemnej zgody stron. Pozwana wyraziła zgodę na wykonanie remontu opisanego w umowie przez powodów we własnym zakresie w zamian za zapłatę kosztów remontu w wysokości 24.969,61 zł. Powodów wiąże więc treść umowy zarówno co do zakresu szkód górniczych stwierdzonych na ich nieruchomości jak i sposobu naprawy. Powodowie nie uchylili się od złożonych w tym zakresie oświadczeń woli. Jak chodzi o ekspertyzę przedłożoną przez powodów to pozwana zakwestionowała ją tak co do zakresu stwierdzonych w niej uszkodzeń jak również co do wyceny robót. Ponadto pozwana podniosła, że powodowie nie przeprowadzili obligatoryjnego postępowania umowego co powoduje, że ich roszczenie jako przedwczesne powinno ulec oddaleniu. Zdaniem strony pozwanej nieruchomość powodów podlegała od 2014 r. kiedy ujawniły się szkody w budynku I kategorii wpływów. Planowana eksploatacja nie osiągnie wpływów III kategorii przyszłości, a zatem część prac objętych kosztorysem R. Ż. obejmująca roboty o charakterze zabezpieczającym na wpływy III kategorii jest niezasadna i powinna ulec oddaleniu. Część budynku którą proponuje zabezpieczyć biegła R. Ż. była przez powodów nadbudowana w 1999 r. i wówczas powodowie mieli zabezpieczyć część budynku powstałą w 1971 r. na III kategorię wpływów czego nie uczynili. W zakresie wykonania zabezpieczeń budynku pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia. Ponadto pozwana podniosła że część roszczeń powodów związanych z demontażem istniejącego ocieplenia budynku i ponownym ociepleniem ścian nie ma związku ze szkodami górniczymi. Powodowie domagają się ponadto wykonania nowego ocieplenia z grubszej warstwy styropianu oraz ocieplenia cokołu co stanowi modernizację a nie naprawę szkód. Zdaniem pozwanej powodowie wykonali już pewien zakres prac remontowych a więc nie ma obecnie możliwości ustalenia zakresu szkód górniczych w budynku wobec braku możliwości ich weryfikacji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Budynek powodów wybudowany został w 1971 r. jako dwukondygnacyjny podpiwniczony. Budynek nie był wówczas zabezpieczony na wpływy eksploatacji górniczej i miał odporność jedynie na I kategorię wpływów. W 2000 r. nadbudowano jedną część budynku ze zmianą konstrukcji dachu. Cały budynek ocieplono styropianem grubości 8 cm. Nadbudowę wykonano według pozwolenia na budowę wydanego przez Burmistrza Miasta R. oraz postanowienia Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego zgodnie z którymi część nadbudowywana miała być dodatkowo wzmocniona na III kategorię wpływów poprzez wykonanie opaski żelbetowej. Pomimo wydanych warunków zabezpieczenia budynku na III kategorię wpływów nie wykonano. Budynek posiadając odporność na I kategorię wpływów (bez opaski) był poddany wpływom III kategorii deformacji terenu górniczego. Obecnie nieruchomość powodów znajduje się pod zasięgiem wpływów I kategorii i wpływy tej kategorii są planowane w przyszłości. Dlatego nie jest zasadne zabezpieczanie budynku na dalsze wpływy eksploatacji jak dla terenu górniczego III kategorii.

W budynku powodów wystąpiły uszkodzenia pozostające w związku z eksploatacją górniczą .

W dniu 23 10 2014 r. strony podpisały umowę w której ustaliły zakres szkód górniczych do naprawy których zobowiązała się pozwana. Szkody objęte umową to pojedyncze pęknięcia i zarysowania widoczne na elewacji na ciepleni z tynkiem akrylowym, pojedyncze zarysowania tynków i gładzi gipsowych, styków płyt kartonowo –gipsowych w niektórych pomieszczeniach wewnątrz budynku, poprzeczne pęknięcia pól stropów betonowych na dźwigarach w piwnicy oraz wzdłuż dźwigarów stalowych, pionowe pęknięcia na styku przęseł cokołów ze słupami, rozregulowanie bramy i furtki. Koszt naprawy szkód strony określiły na kwotę 24.969,61 zł. Sposób naprawy szkód określono na naprawie w miejscach pęknięć. W § 6 umowy poszkodowani zrzekli się wszelkich dalszych roszczeń w stosunku do pozwanej w związku ze szkodą opisaną w umowie.

W budynku powodów zakres szkód był znacznie większy niż ten opisany w umowie. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa i wyceny przy szacowaniu szkód górniczych R. K. .

Zakres szkód związanych z prowadzoną eksploatacją górniczą to :

- wychylenie bryły budynku z pionu o 6,3 promila przy czym zakres wychylenia kwalifikowany jest jako pochylenie o nieodczuwalnej uciążliwości i nie występuje obecnie potrzeba wykonania prac naprawczych,

- pęknięcie łąwy fundamentowej w miejscu przepustu instalacji kanalizacyjnej sanitarnej , zawilgocenie ścian fundamentowych w obrębie przyłącza , zgniecenie odpływu kanalizacji pod uszkodzoną łąwą , rozszczelnienie gaigera rury spustowej deszczowej,
- na elewacji pęknięcia ścian w narożnikach , nad wejściem do budynku , w obrębie okien , nadproża bramy wjazdowej, cokołu budynku , naroży w poziomie parteru , w płycie balkonowej ,
- w piwnicach pęknięcia na stopkach dźwigarów , ścian , faset , biegu schodowego , murku a także zmurszałe tynki na skutek zawilgocenia ,
- w garażu zarysowania ścian , faset i tynku ścian ,
- wewnątrz budynku pęknięcia ścian , płytek posadzki , nadproży drzwiowych , w łazience : zarysowania płytek ściennych i podłogowych oraz pęknięcia na złącznych płytach kartonowo - gipsowych .

Zakres naprawy szkód powinien obejmować :

- wykonanie scalenia pękniętej łąwy fundamentowej

Powodowie dokonali naprawy pęknięcia łąwy fundamentowej poprzez wykonanie opaski żelbetowej na poziomie łąw fundamentowych co zabezpieczyło jednocześnie budynek na wpływy III kategorii eksploatacji górniczej które nie są prognozowane . Zdaniem biegłego budowlanego wystarczającym sposobem naprawienia tej szkody przy planowanych wpływach I kategorii było miejscowe scalenie tej łąwy fundamentowej co było rozwiązaniem znacznie tańszym i wystarczającym .Natomiast położenie opaski żelbetowej wokół budynku miało nastąpić dawniej przy nadbudowie budynku w 2000 r bo takie zalecenia wynikały z warunków zabudowy gdzie przewidywano III kategorię wpływów. Skoro tego nie wykonano wówczas tylko po wystąpieniu szkód koszty budowy zabezpieczenia powinien pokryć właściciel nieruchomości skoro obecnie teren uległ uspokojeniu a wpływy eksploatacji planowane są na I kategorię . Pokryty przez powodów koszt wykonania opaski żelbetowej wokół budynku w obrębie łąwy fundamentowej nie został wliczony do odszkodowania .

- wykonanie drenaży opaskowego (bez studzienek narożnych)

Powód domagał się zasądzenia odszkodowania za wymianę całego drenażu . Przy uszkodzeniu łąwy fundamentowej doszło do uszkodzenia rury drenarskiej . Naprawa szkody powinna nastąpić poprzez wymianę rury drenarskiej wokół budynku bez wymiany studzienek które nie zostały uszkodzone na skutek szkód górniczych . Powodowie wymienili cały drenaż w związku z koniecznością usunięcia go przy wykopach pod opaskę żelbetową która nie została uznana za sposób naprawy szkody górniczej . Natomiast zakres uszkodzeń wywołanych eksploatacją górniczą nie daje podstaw do stwierdzenia że studzienki miałyby ulec zniszczeniu.

- Izolacji ścian fundamentowych izolacją powłokową z odzyskiem folii kubełkowej .

Wymiana rury drenarskiej oraz ponowne położenie izolacji powłokowej przez zerwanie i ponowne położenie folii kubełkowej jest wystarczającym sposobem do zaizolowania ścian piwnicznych przed wilgocią.

- demontaż ocieplenia ścian, naprawa murów zewnętrznych

Naprawy pęknięć i zarysowań ścian zewnętrznych przy zakresie uszkodzeń ścian wewnętrznych nie można było ograniczyć do napraw fragmentami widocznych pęknięć . Celowym był demontaż ocieplenia a następnie przemurowanie pęknięć i zszywania pęknięć prętami (metoda H.) . Powodowie wykonali naprawę pęknięć właśnie tą metodą , która jest najdroższą metodą naprawy pęknięć. Jednak jest metodą skuteczną i dlatego została uznana przez biegłego.

- wymianie gaigera rury spustowej z dachu

- wykonanie scalania poprzecznie pękniętego stropu piwnic z osiatkowaniem i otynkowaniem stopek belek stalowych
- naprawę przyłącza kanalizacyjnego z rozkuciem posadzki w piwnicach , demontażem i montażem ubikacji oraz odpływu umywalki
- wyżyłowaniu i osiatkowaniu pęknięć ścian z pomalowaniem pomieszczeń piwnicznych
- wyżyłowanie i osiatkowanie pęknięć w pomieszczeniach mieszkalnych parteru i pietra z pomalowaniem naprawianych pomieszczeń

Koszt napraw robót wewnątrz budynku został wyszacowany przez biegłego na kwotę 18.648,48 zł , naprawa elewacji na kwotę 64.879,97 zł , drenaż w wykonanie izolacji ścian piwnic 16.540 zł co daje łączny koszt naprawy 101.349,05 zł . Uwzględniając zakres szkód objętych ugodą zawartą przez strony w dniu 23 10 2014 r na kwotę 24.969,61 zł wartość naprawy ustalono na kwotę **76.379,44 zł** .

W toku procesu powodowie wykonali część robót naprawczych .

W toku procesu tj w dniu 29 06 2017 r pozwana (...) SA w K. została wykreślona z KRS wskutek podziału na podstawie art. 529 ksh . W wyniku podziału Spółki (...) tj (...) SA w K. Spółka (...) tj (...) SA w B. przejęła zorganizowaną część przedsiębiorstwa Spółki (...) obejmujące wszelkie aktywa , zobowiązania , prawa i obowiązki z umów .Dlatego po zawieszeniu postępowania podjęto zawieszono postępowanie z udziałem Spółki (...) SA w B. po stronie pozwanej .

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o opinię zasadniczą uzupełniającą i ustne wyjaśnienia biegłego z zakresu budownictwa i wyceny przy szacowaniu szkód górniczych R. K., opinię biegłego sądowego z zakresu górnictwa i geologii J. M. , ugody z dnia 24 10 2014 r wraz z kosztorysem k 132-157 .

Sąd zważył :

Zgodnie z art. 144 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą. Zgodnie natomiast z art. 145, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2, stosuje się przepisy kodeksu cywilnego.

Podstawę odpowiedzialności przedsiębiorcy górniczego za szkody spowodowane ruchem zakładu górniczego stanowi przepis art. 435 § 1 k.c., zgodnie z którym przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Zatem przedsiębiorca górniczy odpowiada za szkody spowodowane ruchem zakładu w każdym przypadku, w którym nie zachodzi jedna z powyższych przesłanek wyłączających jego odpowiedzialność. W pierwszej kolejności należało wyjaśnić istnienie związku przyczynowego , pomiędzy szkodami, jakich naprawy domagali się powodowie , a działalnością górniczą strony pozwanej. Zgodnie za treścią art. 361 § 1 kc należy przyjąć, że zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

Data powstania szkód nie była przedmiotem sporu. Tym samym należy uznać, że zastosowanie znajdzie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku – Prawo geologiczne i górnicze.

Jak wynika z całości materiału dowodowego, powodowie występowali wobec strony pozwanej z roszczeniami o naprawienie szkód górniczych przed wystąpieniem na drogę sądową . Strony w dniu 23 10 2014 r zawarły ugodę co do pewnego zakresu szkód występujących w budynku określając termin oraz sposób ich naprawy. Powodowie domagali się jednak naprawy dalszych szkód twierdząc , że wartość szkody określona przez pozwaną w ugodzie na kwotę 24.969,61 zł jest zaniżona. Dlatego zlecieli własną ekspertyzę celem ustalenia rzeczywistej wartości szkody i sposobu

jej naprawienia. Prywatną opinię biegłej R. Ż. złożyli na kopalni wraz z wnioskiem o zapłatę dalszego odszkodowania w lipcu 2015 r. Pozwana nie ustosunkowała się jednak do żądania podtrzymując jedynie stanowisko wynikające z umowy podpisanej w dniu 24 10 2014 r. Wbrew twierdzeniom pozwanej powodowie wyczerpali tryb postępowania ugodowego przed wniesieniem pozwu.

Powodowie nie dochodzą w niniejszym postępowaniu naprawienia szkody co do zakresu szkód objętego ugodą z 23 10 2014 r. Z § 7 umowy wynika, że powodowie zrzekają się dalszych roszczeń co do szkód opisanych w ugodzie. Zatem zarzut strony pozwanej co do rzeczy ugodzonej należało uznać za bezzasadny.

Związek przyczynowy pomiędzy uszkodzeniami występującymi w budynku powodów a ruchem zakładu górniczego potwierdziła opinia biegłego z zakresu górnictwa i geologii J. M. który stwierdził, że budynek powodów był poddany wpływom eksploatacji górniczej III kategorii co wywołało powstanie szkód w budynku mieszkalnym. Prognozowane wpływy eksploatacji nie przekroczą jednak wpływów I kategorii. Zakres szkód powstałych w budynku opisał również biegły z zakresu budownictwa i szkód górniczych R. K. Pozwana nie kwestionowała faktu istnienia wpływów eksploatacji górniczej. Istniał jednak spór co do kategorii wpływów jakie obejmowały budynek oraz tych prognozowanych w przyszłości. Pozwana kwestionowała bowiem rozmiar szkód, sposób naprawy szkód oraz wartość szkody.

Wobec wniosków wypływających z opinii biegłego R. K. nie ulegało wątpliwości, że nieruchomości powodów znajdowała się w strefie wpływów działalności pozwanej, a działalność ta wywołała w budynku szkody polegające na:

- pęknięciu ławy fundamentowej w miejscu przepustu instalacji kanalizacyjnej sanitarnej, zawilgoceniu ścian fundamentowych w obrębie przyłącza, zgnieceniu odpływu kanalizacji pod uszkodzoną ławą, rozszczelnieniu gaigera rury spustowej deszczowej,
- pęknięciach ścian elewacji ścian w narożnikach, nad wejściem do budynku, w obrębie okien, nadproża bramy wjazdowej, cokołu budynku, naroży w poziomie parteru, w płycie balkonowej,
- pęknięciach w piwnicach na stopkach dźwigarów, ścian, faset, biegu schodowego, murku a także zmurszałe tynki na skutek zawilgocenia,
- zarysowaniach ścian, faset i tynku ścian w garażu,
- wewnątrz budynku na pęknięciach ścian, płytek posadzki, nadproży drzwiowych, w łazience: zarysowania płytek ściennych i podłogowych oraz pęknięcia na łącznych płytach kartonowo-gipsowych.

Biegły w opinii zasadniczej oraz uzupełniającej i ustnej na rozprawie szeroko omówił zakres szkód oraz proces ich naprawy. Biegły opisał wszystkie szkody występujące w budynku, podał sposób ich naprawy i koszty z tym związane. Od ustalonych kosztów odliczył koszt naprawy ustalony ugodą z 23 10 2014 r tj kwotę 24 969,61 zł. Zakres szkód wygał bowiem określenia całościowo sposobu ich naprawy zwłaszcza że powodowie znaczną część szkód naprawili we własnym zakresie. Kwoty odszkodowania ustalonego ugodą z października 2014 r powodowie nie dochodzili w niniejszym postępowaniu jako bezspornej. Ugoda obejmowała bowiem naprawę części szkód polegających na pęknięciach ścian faset i stropów jedynie w miejscach uszkodzeń wewnątrz budynku. Natomiast na zewnątrz elewacja miała być naprawiana w miejscach uszkodzeń bez zrywania ocieplenia a następnie miał być położony tynk na całej elewacji który należało przemaalować.

Jak chodzi o ściany zewnętrzne to biegły zalecił odbicie ocieplenia całej elewacji ponieważ zakres pęknięć ścian widoczny na ociepleniu oraz wewnątrz budynku wymagał pełnej odkrywki i przemurowania wszystkich pęknięć. Powodowie naprawili pęknięcia najdroższą metodą jednak skuteczną co zostało przez biegłego uznane. Naprawa tej szkody wymagała położenia nowego ocieplenia wraz z tynkiem i przemaalowania. W całości koszt tych prac powinna pokryć pozwana Wyłączną przyczyną pęknięć ścian były wpływy eksploatacji górniczej. Biegły nie uwzględnił - co Sąd w całości podziela - kosztów grubszej warstwy ocieplenia 14 cm. Wyliczając odszkodowanie przyjęto styropian

o grubości 8 cm jak poprzedni a nie 14 cm co stanowiło już modernizację za co pozwana płacić nie powinna . Jak chodzi o zakres szkód wewnątrz budynku to strony nie zgłaszały zastrzeżeń do opinii biegłego co do sposobu wyliczenia odszkodowania.

Największy spór pomiędzy stronami dotyczył wykonania opaski żelbetowej wokół budynku oraz kosztów drenażu .

Niewątpliwie pęknięcie ławy fundamentowej zostało spowodowane wpływami eksploatacji górniczej . Do powstania szkody przyczynili się jednak powodowie dokonując nadbudowy części budynku bez wykonania zabezpieczenia w postaci właśnie takiej opaski . Dokumentacja jaką otrzymali powodowie wraz z pozwoleniem na nadbudowę zawierała informację o wpływach III kategorii szkód górniczych co wiązało się z koniecznością wzmocnienia nadbudowywanego budynku. Wpływy III kategorii na budynek odporny na wpływy I kategorii spowodowały pęknięcie ławy fundamentowej w miejscu osłabionym wypustem kanalizacji. Gdyby budynek był zabezpieczony zgodnie z wymogami dokumentacji na III kategorię wpływów do pęknięcia fundamentów nie doszłoby. Obecnie teren na którym posadowiony jest budynek powodów uległ uspokojeniu. Obecnie znajduje się w zasięgu wpływów I kategorii i takie też wpływy (nie większe) są prognozowane . Dlatego brak konieczności zabezpieczania budynku poprzez opaskę żelbetową na III kategorię wpływów . Jedynym czynnikiem który stanowiłby wymóg wybudowania opaski jest fakt nadbudowy budynku a więc pozostaje bez związku z ruchem zakładu górniczego. Wystarczającym sposobem naprawy tej szkody jest scalenie fundamentów niewielkim kosztem bez potrzeby opaski żelbetowej wokół całego budynku co powodowie wykonali we własnym zakresie. Brak podstaw do tego aby kosztem wykonania tej opaski obciążać stronę pozwaną. Podobnie jak chodzi o koszty wykonania drenażu. Niewątpliwie na skutek pęknięcia ściany fundamentowej w miejscu wypustu kanalizacji doszło do zamakania ściany piwnicy. Uszkodzeniu uległa również rura drenarska . Naprawienie tej szkody wymagało wymiany rury drenarskiej wokół całego budynku. Wpływ eksploatacji nie spowodował innych uszkodzeń w drenażu. Powodowie usunęli drenaż wykonując opaskę żelbetową wokół budynku co wiązało się z wykopem i koniecznością usunięcia drenażu. Skoro jednak potrzeba wykonania opaski żelbetowej nie stanowiła koniecznego elementu zabezpieczenia budynku przed dalszymi wpływami górniczymi to nie ma również powodu dla którego pozwana miałaby finansować koszt zakupu i ułożenia całego drenażu.

Ostatecznie koszty wykonania niezbędnych prac prowadzących do naprawienia szkód i przywrócenia stanu poprzedniego wyszacowany został przez biegłego na kwotę **76.379,44** zł i taką kwotę zasądzono w pkt 1 wyroku na podstawie wyżej cytowanych przepisów. W pozostałym zakresie a więc co do kosztów wykonania opaski żelbetowej , wykonania studzienek drenażu kosztów zakupu styropianu na ocieplenie budynku ponad grubość 8 cm oddalono. Za wykonanie tych napraw pozwana nie może ponosić odpowiedzialności bo prowadziłyby to do wzbogacenia strony powodowej .

O kosztach orzeczono zgodnie z art. 100 kpc. Powodowie utrzymali się ze swymi roszczeniami w 41% a więc w takim zakresie pozwana powinna ponosić koszty procesu.

Powodowie byli zwolnieni z obowiązku ponoszenia opłat sądowych . Opłata sądowa od zasądzonych roszczeń wynosi 3.819 zł . Wydatki na biegłych pokryte tymczasowo ze Skarbu Państwa wyniosły 2.898,06 zł . A więc łącznie koszty sądowe należne Skarbowi Państwa wyniosły 6.717,06 zł . Skoro udział pozwanego w kosztach wynosi 41 % to należało nakazać pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2.754 zł . Na zasadzie art. 102 kc Sąd nie obciążył powodów kosztami sądowymi ani kosztami zastępstwa prawnego strony przeciwnej.

SSO Marta Kucharczyk – Gemza

ZARZĄDZENIE

- 1 odnotować zwrot akt z uzasadnieniem
- 2 odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom obu stron
- 3 odnotować przedłużenie terminu do sporządzenia uzasadnienia

4 po wykonaniu pkt 1-3 akta przedłożyć asystentowi do projektu postanowienia o przyznaniu biegłemu wynagrodzenia zgodnie z rachunkiem z dnia 13 11 2017 r – w terminie 7 dni

.